

E hīnātoe nei ngā rama pirihihana i ō Poto kamo kati. Kua kikimo kia kore ai a Waho e kuhu mai. He haunga kawa i te kōrewarewa nei ki tōna ihu. Kua tī ōna taringa. Ka toroa ake ōna ringa ki ngā taha o tōna mahunga, kia marino ai te whenewhene ki rō.

Ka tae te maru o tētahi pirihihana ki mua i a ia, me tāna tiro ake. I te nekeneke ngā ngutu o te pirihihana, engari kāore te taitama i te rongō. Ko ngā oro enanga nei kua rūmakina ōna taringa. Kitakita ana ngā rama pirihihana i te pō. Mea rawa ake, ka teretere mai tōna rongonga anō nei he waipuke.

“Mita Wiremu, māku koe e hari atu ki tō kāinga.”

E nanu tonu ana tō Poto roro. Ko tāna e kī noa, “Ei? Haukei.”

Ka tū ia, me te pakepakē a te karaehe pakaru i raro i ōna hū.

“He aha rā tēnei?” tōna whakaaro kāpuapua, e titiro ana ki te kūnakunaku kua horapa i te rori.

“Kua ora pai rātou?” te pātai a Poto, me tāna tohu atu ki ngā waka kōpenupenu.

Heoi, ka titiro whakamua noa te pirihihana, ā, ka māturuturu mai ō Poto mānukanuka.

Āta haere ana, ka whai a Poto i te āpiha ki te waka pirihihana, ā, ka whakatuheratia te kūaha. Kei kuhu ana, ka matakara, ā, ka tau ōna karu ki ērā ō tētahi pirihihana atu. Ko ōna karu rā, he rua pōuri. E kanapa nei, e whiti nei. Kite tonu mai, ka mātao katoa tō Poto tinana. Ka uira te whakaahua ā-hinengaro tāna i whakatuturi ai ki mua i ōna karu.

“Kāo. E weta,” tāna kōhimuhimu ki a ia anō. Ka tīmata hoki te werawera. Kātahi ka maroke te waha. “Taku tē whakapono ki tāku i kite ai. Engari mō tēnā!”

He huakore noa āna whakapakepake ki a ia anō, nā, ka tipu mai te kākano kaimōhū. Kāore e roa, tē taea e ia te kōrero, te whakaaro rānei. Ko tāna noa te noho wahangū, kei raro i te maru pōuri o

te aituā i te whakapekatia e ia te maumahara. Ia rama rori, ka whakaatahia i ōna karu. E kōhikohiko nei, e pōuri nei.

Ahakoā poto noa te haerenga, whakapakeketia ana, ā, i tāna hekenga i te waka, he taumaha te kawenga i ōna pokohiwi. Ki ōna karu, kua rerekē tō te whānau whare. Kua kanukanu te taeapa, e tītaha ana te kēti, ā, ko ngā tarutaru e ngōkingōki ana i te ara. Mai rā anō, he wāhi āhuru tōna kāinga nei. I tēnei pō, kei te pā kē mai te wehiwehi i te kitenga atu. Rima mita noa te tawhiti mai i te kēti ki te tatau, ahakoā tērā, kua ruha a Poto i tāna taenga atu. Ka nanao atu ia ki te pōrori, engari ka tere tūhera anō te kūaha.

Kei reira e tū ana tōna pāpā me tāna whakatoī, “Puku kau anō, kei hea rā koe e kotiti ana?”

“E pā..” te auē a Poto. I tērā wā tonu kua ūkuia te menemene i tō pāpā mata. Kotahi atu ana tōna ringa e awahi i tāna tama, ā, ka kuhuna te whare e rāua.

“E pā..” ka tuarua a Poto.

“He aha tāu e tū noa nā e tama?! Kua whara koe?”

“Kāo,” te whakautu a Poto, engari kāore ia i te whakapono i tāna ake kī. E kore rawa tēnei momo whara e mahu.

“Tēnā, whakapuaki mai.”

Ka mātātupu te maumaharatanga.

“I te riri a Anaru.”

“Ehara tērā i te kōrero whakaohoho.”

“I te rapu ia mō tētahi tūranga mahi hou, kia pai ai tāna tiaki i tāna tama hou.”

“Nē rā? Koia kei a ia.”

“Engari kāore i riro i a ia. Nā, ka haurangi kino ia, ā...ā...ka kuhu ki tōna waka.” Ahakoā tōna kore hiahia, ka toropā te maumaharatanga i tōna hinengaro, ā, kūmea ana a Poto ki rō.

“E mara, he tūranga mahi anō māu kei te haere,” tāna whakatītina.

Ka titiro pī a Anaru ki a ia, “He aha hoki! He koretake au.”

Kua kitea pai a Poto kua hēmanawa haere tōna tino hoa. Karekau ngā tāngata atu kei waho i te pāparakauta nei ki te tautoko i āna whakapakepaketanga.

“Tēnā pōhēhē tēnā! Anaru, kia haere tāua, me te tiki tīpi i te hokinga ki te kāinga.” Kāore āna kupu i te poka i tō Anaru pōkēkē.

“Kāore he take mōku. Hoki atu koe ki te pāparakauta, harakoakoa ai. Māku e whati atu. He hiahia nōku kia whakawāteatia tōku hinengaro.” I tīkina āna kī i tāna pūkoro.

“E hoa, kua haurangi koe, whakamutua atu!”

“I nē? Hei aha.”

I mua tonu i tā Poto whakahoki, kua kuhuna te waka e Anaru. Ka whakakāngia me tāna tere atu ki te rori. Otirā, kua kitea e Poto tētahi waka pirihihana kei kō atu i te tūnga waka. E whai ana i te waka, whakauaua ana a Poto kia whakatūpatohia a Anaru, engari auare ake. Kāore e roa kua kitea te waka e te pirihihana, me te whakakā i āna rama.

“E hoa e!” te karanga whanowhanoā a Poto.

Kāore i te whakautu a Anaru, engari nā tā Poto tatanga, ka taea e ia te kite te panoni o te mata o tōna hoa. Etia i te mau a Anaru i tētahi kanohi kē, ka mutu te anuanu. Kātahi anō a Poto ka mārama i te mātakitakihia te wāhi o tō Anaru hinengaro i tēnei wā tonu. Korakora ana te haere, me tāna tarawē ki te rangi, ka tūtukihia te waka pirihihana e Anaru. Kātahi te tioro o te maitai, me te pakū o te wini. Tūmeke ana a Poto i te mea e whai nei. Ka tīmata a Anaru ki te katakata, me tāna tāpatupatu i te wīra hautū me tōna ūpoko. Mea kau ake, ka peke mai te pirihihana i tōna ake waka, me tāna tāwiriwiri.

“Anaru! E hoa! Taihoa e neke. Māku e waea atu ki te waka tūroro!”

Kātahi anō a Anaru ka whakaohoa e te rongō i tōna hoa reo, ā, ka whakamātau ia ki te puta.

“Anaru! Kāore!” te pati a Poto, engari i te wairangi a Anaru, me tāna puta i te waka. I reira ka pangotia tō Poto maumaharatanga. Tōna tikanga, kua kikimo ōna karu. Ahakoa tērā, ka rangona e ia ērā pākōkō, nā, ka rumakina te ao i mōhiotia nei e ia.

Ko tā Poto pāpā pātai e kūmea nei ia ki nāianei.

“Auē, kua haria a Anaru ki te whare pirihihana?”

“Kāo, Pāpā.”

“Ki te kāinga rānei?”

“Kāo, Pāpā...tē taea e au te kī. Tē taea e au!”

Ka hīkina e Pāpā tōna ringaringa matau kia tau ki muri o tāna tama kakī, ā, ka tōia mai ō rāua rae kia pā tahi.

“Kōrero mai taku piki kōtuku.”

Māika ana tā Poto whakapuaki, “Kua mate a Anaru.”

“Āe, he mate hinengaro tōna.”

“Kāo, Pāpā, kua mate tūturu. I pūhia e te pirihihana nō tāna putanga i te waka.” Ka rongō a Poto i te etinga o tōna pāpā.

“E tama. E taku tama. Ka aroha hoki. Kia rere te aroha ki a ia me tōna whānau.”

I te mākū tō Poto tīhate. Kāore ia i maumahara i te tīmatatanga o te hekenga o ana roimata.

Nāwai rā, ka tū tōna pāpā me te kī, “E tama, kuhuna tō moenga. Māku e tiki he kapu tī māu.”

Pātata tonu atu ki te kūaha, ka huri whakamuri, ā, ka tāpiri, “E kore rawa rātou e pērā ki a koe e taku tama. Koinei tāku kī taurangi.” Nō te hokinga o tōna pāpā me te kapu tī, kua warea kētia a Poto e te moe.

Ka hipa ngā rā e toru anō nei he moepapa. Whakawhitiwhiti ana i te hōhā ki te rāwakiwaki, ā, haere tonu pērā. I te kai whakanoa, whai muri i te nehunga, i te noho wahangū takitahi a Poto i te kokonga o te wharekai. I te titiro mātukū ki te ingoa o tōna hoa - *Anaru Kohata* - i runga i te puka tangihanga. Kāore i rangona ngā poroporoaki, ko te oro anake tāna i rongō ai ko te pākōkō o te pū me te pakepakē o te karaehe pakaru.

Ka kātata mai tētahi kaiwhakaako nō tōna kura.

“Tēnā, e Poto, ka aroha, kua mōhio au ko ia he hoa whakapiri tōu. He pōuri tāna kōtiti ki ngā mahi taihara.”

He kupu iti noa, ā, ehara i te mea he kore nōna e kuhu ki te waka, engari ka pupū petapeta te riri o Poto. Ka puku tōna rae. He heahea a Anaru, tika tonu, engari e kore ia e tūkinō i a wai rā. Kātahi anō tētahi whakaaro ka whakatokahia. E waiho nei i te kaiwhakaako, kotahi atu a Poto ki tōna pāpā. Māna a Poto e hāpai. Pērā ai ia. Kua mahea pū te kohu, ā, kei tōna whatumanawa kua kā te nguha panapana.